

882

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

z dnia 14 lipca 2008 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004—2006”

Na podstawie art. 17 ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004—2006” (Dz. U. Nr 197, poz. 2027 oraz z 2007 r. Nr 103, poz. 711) w załączniku wprowadza się następujące zmiany:

- 1) ust. 3.4. „Oczekiwane efekty realizacji Programu” otrzymuje brzmienie:

„3.4. Oczekiwane efekty realizacji Programu

Wdrożenie Programu umożliwi wycofanie 30—40 % statków rybackich, przyczyniając się jednocześnie do podniesienia rentowności pozostałej części floty poprzez modernizację będących w eksploatacji statków rybackich i dostęp do większych kwot połowowych. Jednocześnie zakłada się, że w wyniku działań społeczno-ekonomicznych trwale wycofa się z zawodu rybaka około 2 000 osób.

Zastosowane nowe rozwiązania w konstrukcjach narzędzi połowowych (proekologiczne i selektywne włoki semipelagiczne) umożliwią bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami i ograniczą niekorzystny wpływ rybołówstwa na środowisko morskie.

Efektym wdrażania Programu będzie podniesienie świadomości społeczności nadmorskich oraz integracja strefy przybrzeżnej, a także stworzenie podstaw finansowo-prawnych do wypoczynku nadmorskiego oraz popularyzacji połowów w celach sportowo-

-rekreacyjnych i obsługi ruchu turystycznego, umożliwiających tworzenie miejsc pracy dla rybaków odchodzących z zawodu.

W zakresie ochrony i rozwoju zasobów wodnych nastąpi udroźnienie kilku rzek o istotnym znaczeniu dla śródlądowej i morskiej gospodarki rybackiej, co poprawi równowagę i różnorodność biologiczną środowiska wodnego oraz stabilność wykorzystywania produkcyjnych możliwości wód. Przewiduje się wzrost liczby śródlądowych gospodarstw rybackich, które dostosują warunki prowadzenia gospodarki rybackiej do wymogów sanitarno-weterynaryjnych (130 gospodarstw rybackich) oraz ochrony środowiska (130 gospodarstw rybackich). Wzrost ten przyczyni się do poprawy jakości produktów rybnych oraz stanu środowiska, z którego korzystają gospodarstwa rybackie. Przewidywany jest również wzrost liczby gospodarstw, które wdrożą technikę i technologię chowu i hodowli ryb z gatunków poszukiwanych na rynku, w celach konsumpcyjnych i zarybieniowych (o 17 gospodarstw rybackich). Wprowadzenie nowych technik i technologii chowu i hodowli ryb poprawi konkurencyjność zewnętrzną i wewnętrzną rybactwa śródlądowego. Poprawie ulegną warunki pracy w rybołówstwie śródlądowym.

W zakresie przetwórstwa rybnego i marketingu około 200 zakładów przetwórczych i magazynów zostanie objętych pomocą, co pozwoli na częściowe rozwiązanie problemów sektora związanych ze standardami sanitarno-weterynaryjnymi, podniesieniem konkurencyjności oraz zwiększy spożycie ryb i produktów rybnych do około 7 kg ryb na osobę w 2008 r.

Wskaźnik	Poziom	Wartość w roku bazowym*	Zakładana wartość wskaźnika na koniec 2008 r.	Źródło danych/częstość pomiaru
1	2	3	4	5
Średnie spożycie produktów rybnych na 1 mieszkańca	krajowy	5,6 kg na mieszkańca	7,0 kg na mieszkańca	Morski Instytut Rybacki w Gdyni/rocznie

* Stan na 2001 r.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074 i Nr 249, poz. 1832.

1	2	3	4	5
Liczba statków wykreślonych w wyniku: 1) złomowania (RT, kW); 2) przeniesienia do celów innych niż rybołówstwo (RT, kW); 3) przeniesienia do krajów trzecich (RT, kW)	krajowy	stan floty: 1) dalekomorska — 15 (53 tys. RT, 48 tys. kW); 2) kutrowa — 422 (33 tys. RT, 94 tys. kW); 3) łodziowa — 992 (312 RT)	redukcja floty o 30—40 %	rejestr statków rybackich/rocznie
Przemysł przetwórstwa rybnego: liczba zakładów spełniających wymagania Unii Europejskiej w zakresie produkcji	krajowy	54	200	beneficjenci/ odbiorcy ostateczni/ rocznie

2) ust. 4.1.4. „Działania realizowane w ramach priorytetu” i ust. 4.1.5. „Plan finansowy priorytetu” otrzymują brzmienie:

„4.1.4. Działania realizowane w ramach priorytetu

Działanie 1.1. Złomowanie statków rybackich

Działanie 1.2. Przeniesienie statków do krajów trzecich lub zmiana ich przeznaczenia

Działanie 1.3. Wspólne przedsięwzięcia

Opis priorytetu

Obecnie nakład połowowy rybołówstwa bałtyckiego jest zbyt duży w stosunku do dostępnych zasobów. W części opisowej dokumentu przedstawiono charakterystykę łowisk i nakładu połowowego polskiego rybołówstwa bałtyckiego. W wyborze celów dla wymienionego priorytetu kierowano się opracowaniami i analizami sporządzonymi przez jednostki naukowo-badawcze. Utworzony w ramach programu PHARE 2000 rejestr statków rybackich potwierdził potrzebę ograniczenia nakładu połowowego, szczególnie jednostek o długości całkowitej powyżej 15 m. Na ogólną liczbę zarejestrowanych i uprawnionych do wykonywania rybołówstwa morskiego armatorów 98 % wystąpiło o przyznanie indywidualnej kwoty połowowej dorsza. W wyniku równego podziału ogólnej kwoty połowowej tego gatunku ryb na jedną jednostkę przypada około 39 ton dorsza. Kwota ta w następnych latach może zostać jeszcze zmniejszona w wyniku wprowadzenia ograniczania połowów tego gatunku ryb. Łowiska bałtyckie charakteryzują się bardzo niską bioróżnorodnością, a połowy

dorsza mają decydujący wpływ na wysokość przychodów rybaków. Ograniczenie liczby jednostek i jednocześnie zwiększenie indywidualnych kwot połowowych nie tylko przyczyni się do zwiększenia dochodów rybaków, ale umożliwi przeniesienie większej odpowiedzialności za zasoby na samych rybaków. Zmiana przeznaczenia części floty, za pomocą wsparcia publicznego, na inne cele niż wykonywanie rybołówstwa morskiego, ale ściśle z nim powiązane (turystyka morska, połowy w celach sportowo-rekreacyjnych), umożliwi uzyskanie wartości dodanej do samych produktów rybołówstwa i przyczyni się do zrównoważonego rozwoju strefy nadmorskiej.

Działania realizowane w ramach Priorytetu 1 występują pod wspólną nazwą „Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów”, gdyż na obecnym etapie trudno jest przewidzieć skalę przyszłego zainteresowania odbiorców pomocy Działaniem 1.2. „Przeniesienie statków do krajów trzecich lub zmiana ich przeznaczenia” oraz Działaniem 1.3. „Wspólne przedsięwzięcia”. Bez wątplenia priorytetowe znaczenie będzie miało Działanie 1.1. „Złomowanie statków rybackich”, na które zostanie wydatkowana większość środków finansowych.

Celem priorytetu „Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów” jest ustanowienie trwałej równowagi między zasobami a nakładem połowowym. Cel ten będzie realizowany w warunkach limitowanego dostępu do zasobów morza. Komitet Monitorujący, na podstawie analizy bieżącej sytuacji, określi, jaka część lub jaki segment floty rybackiej powinny być zredukowane.

4.1.5. Plan finansowy priorytetu

Priorytet	Zaplanowane wydatki ogółem	Dofinansowanie z IFWR	Dofinansowanie przez państwo członkowskie	Udział własny
Priorytet 1	96 697 875 euro	72 523 407 euro	24 174 468 euro	0 euro

3) ust. 4.2.5. „Plan finansowy priorytetu” i ust. 4.2.5.1 „Wskaźniki implementacji priorytetu” otrzymują brzmienie:

„4.2.5. Plan finansowy priorytetu

Priorytet	Zaplanowane wydatki ogółem	Dofinansowanie z IFWR	Dofinansowanie przez państwo członkowskie	Udział własny
Priorytet 2	7 198 388 euro	6 306 893 euro	891 495 euro	10 746 890 euro

4.2.5.1. Wskaźniki implementacji priorytetu⁷⁾

Priorytet 2	Wskaźnik implementacji		
Lp.	Jednostka	W okresie bazowym	W okresie docelowym
1	Liczba nowych statków rybackich	0	0
2	Liczba zmodernizowanych statków rybackich	0	50”

4) ust. 4.3.5. „Plan finansowy priorytetu” i ust. 4.3.5.1. „Wskaźniki implementacji priorytetu” otrzymują brzmienie:

„4.3.5. Plan finansowy priorytetu

Priorytet	Zaplanowane wydatki ogółem	Dofinansowanie z IFWR	Dofinansowanie przez państwo członkowskie	Udział własny
Priorytet 3	128 851 281 euro	91 603 664 euro	37 247 617 euro	131 160 053 euro

4.3.5.1. Wskaźniki implementacji priorytetu⁸⁾

Priorytet 3	Wskaźnik implementacji		
Lp.	Jednostka	W okresie bazowym	W okresie docelowym
1	2	3	4
Działanie 3.1. Ochrona i rozwój zasobów wodnych			
1	Planowane zadania: 1) wojewódzki program przywrócenia drożności śródlądowych wód płynących 2) liczba odbudowanych dróg migracji dla ryb dwuśrodowiskowych 3) liczba sztucznych raf	0 0 0	1 10 3
Działanie 3.2. Chów i hodowla ryb			
1	Liczba jednostek, w których poprawiono warunki sanitarno-weterynaryjne*	0	130
2	Liczba jednostek, w których dostosowano warunki prowadzenia gospodarki rybackiej do wymogów ochrony środowiska*	0	130
3	Liczba jednostek, które wdrożyły technikę i technologię chowu i hodowli ryb z gatunków poszukiwanych na rynku w celach konsumpcyjnych i zarybieniowych*	0	17

1	2	3	4
4	Liczba opracowanych systemów poprawy i kontroli jakości wód	0	2
Działanie 3.3. Rybacka infrastruktura portowa			
1	Liczba zmodernizowanych portów rybackich w zakresie poprawy warunków przechowywania produktów rybołówstwa, bezpieczeństwa rozładunków oraz stworzenie warunków do prowadzenia pierwszej sprzedaży produktów rybołówstwa	0	20
Działanie 3.4. Przetwórstwo i rynek rybny			
1	Liczba zakładów przetwórstwa rybnego spełniających wymagania Unii Europejskiej w zakresie produkcji	54	200
Działanie 3.5. Rybołówstwo śródlądowe			
1	Liczba gospodarstw rybackich, które poprawiły warunki prowadzenia gospodarki rybackiej w wodach powierzchniowych oraz zwiększyły efektywność połowów i jakość ryb	0	10"

5) w ust. 4.3.6.1. „Działanie 3.1. Ochrona i rozwój zasobów wodnych” akapit czwarty otrzymuje brzmienie:

„Zakres geograficzny: cały kraj.”;

6) ust. 4.4.2. „Uzasadnienie wyboru priorytetu” otrzymuje brzmienie:

„4.4.2. Uzasadnienie wyboru priorytetu

Określenie priorytetu i zawartych w nim działań wynika z rozporządzeń: 2792/99/WE, 2369/02/WE, 2370/02/WE, 2371/02/WE oraz 366/01/WE.

Rybołówstwo przybrzeżne jest silnie zakorzenione w tradycji nadmorskiej, a jego walory kulturowo-historyczne stanowią nieodzowny element atrakcji turystycznej, dlatego w interesie publicznym niezbędne są ochrona i rozwój tradycyjnej działalności rybackiej.

Kapitał polskiego sektora rybackiego stanowi wysoko wykwalifikowana kadra ludzi. Rybacy, którzy w wyniku dostosowania liczby statków rybackich do wielkości stad ryb bałtyckich utracą miejsca pracy, otrzymają pomoc finansową ze środków Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa w wysokości ponad 20 mln euro. Ochrona tej grupy społecznej leży w interesie rybackiej polityki państwa.

Jednym z nieodłącznych elementów organizacji rynku rybnego po uzyskaniu przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej będą organizacje producentów rybnych. Organizacje te będą zrzeszać

rybaków i przetwórców, którzy dobrowolnie wstąpią do tych organizacji. Istotne jest, aby organizacje producentów rybnych były dobrze zorganizowane, przez co będą miały znaczny wpływ na sytuację rynkową. Członkostwo w organizacjach producentów rybnych umożliwi korzystanie ze środków pomocy finansowej Unii Europejskiej. Dzięki istnieniu tych organizacji będzie możliwe ustalanie cen wycofania na ryby, które zdominowały rynek w danym okresie, powodując obniżenie ich ceny, a tym samym obniżenie opłacalności prowadzenia połowów. Zjawisko to jest obserwowane na polskim rynku rybnym w przypadku handlu rybami pelagicznymi. Ceny wycofania będą ustalane corocznie przez organizacje producentów rybnych.

Powstanie centrów pierwszej sprzedaży oraz stworzenie przez rybaków dobrze zorganizowanych organizacji producentów rybnych umożliwi zorganizowanie sprawnego i stabilnego systemu sprzedaży. Polskie produkty rybne wymagają promocji w celu wzmocnienia pozycji na rynku polskim oraz konkurencyjności na rynkach europejskich.

Specyfika rybołówstwa wymaga operowania w środowisku wciąż nieujarzmionym przez człowieka. W wyniku nieprzewidywanych zdarzeń czy katastrof, uniemożliwiających dalsze wykonywanie rybołówstwa, niezbędna jest realizacja działań o charakterze ostonowym, wykorzystujących pomoc publiczną w celu zapewnienia dalszego rozwoju sektora.

Działania te nie mogą przynieść pełnego i efektywnego rezultatu bez rozwoju myśli naukowej i innowacyjności. Stały rozwój badań nad sektorem rybołówstwa, a szczególnie nad nowymi i bardziej selektywnymi technikami połowu, nie tylko wpływa na zwiększenie wydajności i konkurencyjno-

ści, lecz również przyczynia się do ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów.”;

- 7) ust. 4.4.5. „Plan finansowy priorytetu” otrzymuje brzmienie:

„4.4.5. Plan finansowy priorytetu

Priorytet	Zaplanowane wydatki ogółem	Dofinansowanie z IFWR	Dofinansowanie przez państwo członkowskie	Udział własny
Priorytet 4	45 972 224 euro	28 979 100 euro	16 993 124 euro	4 872 267 euro”

- 8) w ust. 4.4.6.1. „Działanie 4.1. Rybołówstwo przybrzeżne” uchyla się akapit trzeci „Kryteria wyboru projektu: znaczenie regionalne przystani rybackich.”;
- 9) w ust. 4.4.6.2. „Działanie 4.2. Działania społeczno-ekonomiczne” uchyla się akapit szósty „Plan finansowy: uwzględniony w opisie priorytetu.”;

- 10) w ust. 4.4.6.3. „Działanie 4.3. Znajdowanie oraz promowanie nowych rynków zbytu na produkty rybne”:

- a) akapit piąty otrzymuje brzmienie:

„Wskaźniki działania:

Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu	Wskaźniki oddziaływania
1) wzrost średniego spożycia produktów rybnych na mieszkańca; 2) nowe rynki zbytu; 3) zwiększenie asortymentu produktów rybnych; 4) liczba przeprowadzonych badań rynkowych; 5) liczba zorganizowanych targów, wystaw branżowych i lokalnych imprez	1) zwiększenie rocznego spożycia produktów rybnych na osobę do 7,0 kg w 2008 r.; 2) zwiększenie sprzedaży krajowej i zagranicznej produktów rybołówstwa oraz chowu i hodowli ryb; 3) liczba nowych produktów	1) utrzymanie lub poprawa rentowności sprzedaży produktów rybnych; 2) wzrost konsumpcji; 3) wzrost eksportu”

- b) uchyla się akapit szósty „Plan finansowy: uwzględniony w opisie priorytetu.”;

- c) akapit ósmy otrzymuje brzmienie:

„Odbiorcy pomocy: podmioty sektora rybnego, jednostki badawczo-rozwojowe, szkoły wyższe, stowarzyszenia, inne organizacje społeczne i zawodowe oraz fundacje działające na rzecz rozwoju rybołówstwa morskiego i rybactwa śródlądowego, jednostki samorządu terytorialnego, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.”;

- 11) w ust. 4.4.6.5. „Działanie 4.5. Czasowe zawieszenie działalności i inne rekompensaty finansowe” akapit siódmy otrzymuje brzmienie:

„Odbiorcy pomocy: armatorzy statków rybackich o polskiej przynależności.”;

- 12) w ust. 4.5.2. „Plan finansowy priorytetu” akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Odbiorcy pomocy: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.”;

- 13) ust. 7.1.4. „Beneficjenci końcowi”, ust. 7.1.4.1. „Instytucje wdrażające” i ust. 7.1.4.2. „Beneficjenci” otrzymują brzmienie:

„7.1.4. Beneficjenci końcowi

Zgodnie z art. 9 lit. I rozporządzenia 1260/99/WE beneficjentami końcowymi są instytucje oraz podmioty publiczne i prywatne odpowiedzialne za zlecenie działań. W przypadku programów pomocy przyznanej przez instytucje wyznaczone przez państwa członkowskie beneficjentami końcowymi (instytucjami wdrażającymi) są instytucje, które przyznają pomoc.

7.1.4.1. Instytucja wdrażająca/beneficjent końcowy

Instytucją wdrażającą/beneficjentem końcowym Programu jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), która będzie wspierana przez okręgowe inspektoraty rybołówstwa morskiego

w zakresie przekazywania danych związanych z wycofaniem statków rybackich z rejestru statków rybackich.

Okręgowe inspektoraty rybołówstwa morskiego, na żądanie instytucji zarządzającej, mogą wspierać instytucję wdrażającą/beneficjenta końcowego w celu wdrożenia następujących działań:

- 1) dostosowanie nakładu połowowego do zasobów;
- 2) odnowa i modernizacja floty rybackiej;
- 3) rybacka infrastruktura portowa;
- 4) rybołówstwo przybrzeżne;
- 5) działania społeczno-ekonomiczne;
- 6) czasowe zawieszenie działalności i inne rekompensaty finansowe.

Instytucja wdrażająca/beneficjent końcowy, realizując projekty współfinansowane z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa, jest odpowiedzialna w szczególności za:

- 1) przyjmowanie wniosków o dofinansowanie;
- 2) kontrolę składanych wniosków pod względem wymogów formalnych, kontrolę zgodności z wymaganiami zawartymi w Programie i Uzupelnieniu Programu oraz umową zawartą między instytucją wdrażającą/beneficjentem końcowym a instytucją zarządzającą Programem;
- 3) przygotowywanie opinii dotyczących złożonych wniosków;
- 4) podpisywanie umów z odbiorcami pomocy — na podstawie upoważnienia wynikającego z umowy zawartej między instytucją wdrażającą/beneficjentem końcowym a instytucją zarządzającą Programem;
- 5) przedkładanie instytucji zarządzającej Programem zestawienia wydatków (na podstawie wniosków o płatność) i potwierdzenie kwalifikowalności tych wydatków;
- 6) zwrot wydatków kwalifikowalnych, poniesionych przez beneficjentów na realizację projektu, z rachunku instytucji zarządzającej; jeżeli stanowi tak wcześniejsze porozumienie — instytucja zarządzająca zleca to zadanie instytucji wdrażającej/beneficjentowi końcowemu;
- 7) wykrywanie nieprawidłowości i zgłaszanie ich na bieżąco do instytucji zarządzającej Programem oraz odzyskiwanie nienależnie wypłaconych środków od beneficjenta;

8) monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów, w tym przygotowywanie, co najmniej raz na półrocznie, raportu z realizacji Programu i przedłożenie go instytucji zarządzającej Programem;

9) kontrolę wykorzystania środków w ramach realizowanych projektów, w tym kontrole na miejscu;

10) informowanie społeczeństwa o współfinansowaniu przez Unię Europejską realizowanych projektów w ramach Programu (udostępnianie formularzy wniosków, znaki informacyjne i tablice pamiątkowe);

11) przechowywanie dokumentacji związanej z realizacją projektów przez okres co najmniej 3 lat od dnia ostatniej płatności przekazanej przez Komisję Europejską w ramach Programu.

7.1.4.2. Beneficjenci/odbiorcy ostateczni

Beneficjenci będący ostatecznymi odbiorcami pomocy w ramach Programu:

- 1) składają wnioski na realizację projektów do instytucji wdrażającej/beneficjenta końcowego;
- 2) składają wnioski o płatność do instytucji wdrażającej/beneficjenta końcowego, zgodnie z zasadami określonymi dla kontroli finansowej;
- 3) realizują projekty przy zachowaniu zasad określonych w przepisach Unii Europejskiej oraz warunków określonych w umowach o dofinansowanie;
- 4) zlecają wykonawcy, w trybie przepisów o zamówieniach publicznych, realizację projektu inwestycyjnego lub wykonanie usługi;
- 5) monitorują wdrażanie projektu oraz przygotowują, przynajmniej raz na półrocznie, raport z realizacji Programu oraz przedkładają go instytucji wdrażającej/beneficjentowi końcowemu;
- 6) przygotowują roczny raport z realizacji projektu, zawierający ocenę oddziaływania projektu i przedkładają instytucji wdrażającej/beneficjentowi końcowemu;
- 7) przechowują dokumentację związaną z realizacją projektu przez okres co najmniej 5 lat od dnia ostatniej płatności przekazanej przez instytucję wdrażającą/beneficjenta końcowego w ramach projektu.”;

14) ust. 7.2.1. „Instytucja płatnicza” otrzymuje brzmienie:

„7.2.1. Instytucja płatnicza

Instytucją płatniczą dla projektów współfinansowanych z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa w ramach Programu, w rozumieniu art. 9 lit. o rozporządzenia 1260/99/WE, jest Minister Finansów.

Do zadań instytucji płatniczej należy w szczególności:

- 1) obsługa rachunków, na których gromadzone są środki z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa;
- 2) weryfikacja deklaracji wydatków z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa składanej przez instytucję zarządzającą Programem;
- 3) poświadczanie Komisji Europejskiej wiarygodności złożonych deklaracji wydatków;
- 4) przygotowywanie i przesyłanie do Komisji Europejskiej wniosków o płatność w celu refundacji poniesionych wydatków;
- 5) przekazywanie Komisji Europejskiej, nie później niż do dnia 30 kwietnia każdego roku, rocznej prognozy wydatków dla bieżącego i następnego roku;
- 6) przygotowywanie raportów dotyczących nieprawidłowości finansowych;
- 7) gromadzenie informacji statystycznych i finansowych na potrzeby instytucji zarządzającej Podstawami Wsparcia Wspólnoty i Komitetu Monitorującego Podstawy Wsparcia Wspólnoty;
- 8) nadzór nad właściwym działaniem bazy danych w ramach monitoringu Programu (SIMIK).

Ponadto zadaniem instytucji płatniczej jest przygotowywanie wytycznych dotyczących zarządzania finansowego i kontroli finansowej oraz nadzorowanie i kontrolowanie ich realizacji przez instytucję zarządzającą Programem oraz zapewnienie otrzymania przez beneficjentów/odbiorców ostatecznych środków pochodzących z funduszy strukturalnych w jak najkrótszym czasie i zgodnie z ustalonymi terminami.”;

15) ust. 7.2.3. „Zadania instytucji zarządzającej Programem w zakresie zarządzania finansowego” otrzymuje brzmienie:

„7.2.3. Zadania instytucji zarządzającej Programem w zakresie zarządzania finansowego

Instytucja zarządzająca Programem, zgodnie z art. 34 rozporządzenia 1260/99/WE

oraz z rozporządzeniem 438/01/WE, jest odpowiedzialna w szczególności za:

- 1) zagwarantowanie, że wszystkie instytucje i jednostki biorące udział w zarządzaniu i wdrażaniu Programu zachowują odrębny system rachunkowości dla środków pochodzących z Unii Europejskiej albo odpowiedni kod księgowy dla wszystkich transakcji finansowych związanych z tą pomocą;
- 2) weryfikację wniosków o refundację składanych przez instytucję wdrażającą/beneficjenta końcowego, zatwierdzanie i przekazywanie ich do instytucji płatniczej wraz z dokumentami potwierdzającymi kwalifikowalność wydatków;
- 3) zagwarantowanie prawidłowości operacji finansowych dokonywanych przez beneficjentów/odbiorców ostatecznych w ramach Programu, w szczególności przez wdrożenie systemu zarządzania i kontroli, zgodnie z wytycznymi instytucji płatniczej;
- 4) dokonywanie płatności (zwrotu poniesionych wydatków) na rzecz instytucji wdrażającej/beneficjenta końcowego, na podstawie zweryfikowanych dokumentów;
- 5) kontrolę wykorzystania środków w ramach Programu, w tym kontrole na miejscu;
- 6) opracowywanie kwartalnych raportów dotyczących nieprawidłowości i przedkładanie ich instytucji płatniczej;
- 7) przygotowanie rocznego raportu z dokonanych wydatków z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa i przedłożenie go instytucji płatniczej;
- 8) przechowywanie dokumentacji związanej z realizacją Programu przez okres co najmniej 3 lat od dnia ostatniej płatności przekazanej przez Komisję Europejską w ramach Programu.

Ponadto instytucja zarządzająca Programem zapewnia, aby wszyscy beneficjenci/odbiorcy ostateczni oraz instytucja wdrażająca/beneficjent końcowy zostali poinformowani o obowiązkach w zakresie zarządzania finansowego wydatkami współfinansowanymi ze środków pochodzących z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa, jak też zapewnia, aby zadania związane z zarządzaniem finansowym oraz ogólnym zarządzaniem Programem były prowadzone przez odrębne jednostki (wydziały, departamenty).”;

16) ust. 7.3.3. „Audyty wewnętrzne” otrzymuje brzmienie:

„7.3.3. Audyty wewnętrzne”

We wszystkich instytucjach i jednostkach zaangażowanych we wdrażanie funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności, należących do sektora finansów publicznych, utworzono komórki audytu wewnętrznego. Komórka audytu wewnętrznego nie jest zaangażowana w żadną działalność operacyjną jednostki sektora finansów publicznych. Pełni ona funkcję doradczą dla kierownictwa instytucji i jednostek, zapewniając jednocześnie prawidłowe funkcjonowanie systemu zarządzania finansowego i kontroli.

Zadania z zakresu koordynacji kontroli finansowej i audytu wewnętrznego, wymienione w art. 63 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 i Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984) w brzmieniu obowiązującym do dnia 29 grudnia 2006 r. na podstawie art. 20 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 249, poz. 1832), są wykonywane przez Ministra Finansów, a w zakresie środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, zadania dotyczące weryfikacji i oceny prawidłowości przeprowadzania audytu wewnętrznego oraz zlecenia audytu są wykonywane przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

Wszystkie zaangażowane instytucje i jednostki są odpowiedzialne za wykrywanie i przekazywanie nieprawidłowości do instytucji zarządzającej. Na tej podstawie instytucja zarządzająca przygotowuje raport o nieprawidłowościach dla instytucji płatniczej. Instytucja płatnicza przygotowuje raport o nieprawidłowościach i ponosi odpowiedzialność za korektę finansową oraz określenie wielkości nienależnie dokonanych płatności. Zaangażowane instytucje i jednostki działają zgodnie z rozporządzeniem 1681/94/WE z dnia 11 lipca 1994 r. dotyczącym nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot wypłacanych nieprawidłowo w związku z finansowaniem polityki strukturalnej i organizacją systemu informacji w tej dziedzinie (Dz. Urz. WE L 178 z 12.07.1994) oraz art. 8 rozporządzenia 438/01/WE.”;

17) ust. 7.3.5.1. „Środki z funduszy strukturalnych w polskim systemie finansów publicznych” i ust. 7.3.5.2. „Schemat przepływu środków w ramach Programu” otrzymują brzmienie:

„7.3.5.1. Środki z funduszy strukturalnych w polskim systemie finansów publicznych”

Środki z funduszy strukturalnych, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych w brzmieniu obowiązującym do dnia 29 grudnia 2006 r. na podstawie art. 20 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, są środkami publicznymi pochodzącymi z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Są one rozliczane jak dotacje z budżetu państwa. Są gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych, które na podstawie umowy będą otwierane w Narodowym Banku Polskim. Zgodnie z art. 153 ust. 1 pkt 2 wyżej wymienionej ustawy kontrolę nad wykorzystaniem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej sprawuje Minister Finansów.

W świetle art. 99 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych w brzmieniu obowiązującym do dnia 29 grudnia 2006 r. na podstawie art. 20 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw ustawa budżetowa zawiera także zestawienie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, w podziale na poszczególne okresy realizacji i źródła pochodzenia środków na ich realizację; w odniesieniu do programów zestawienie sporządza się według kategorii interwencji funduszy strukturalnych.

Podstawowymi zasadami wydatkowania środków pochodzących z funduszy strukturalnych są:

- 1) wydatkowanie wyłącznie na z góry określony cel;
- 2) wydatkowanie zgodnie z obowiązującymi procedurami;
- 3) takie same zasady rozliczania jak dla dotacji z budżetu państwa.

Sankcjami przewidzianymi za naruszenie obowiązujących zasad w świetle ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych w brzmieniu obowiązującym do dnia 29 grudnia 2006 r. na podstawie art. 20 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw są:

- 1) zwrot środków wraz z odsetkami;

- 2) niemożność ubiegania się o przyznanie pomocy przez kolejne trzy lata;
- 3) sankcje z tytułu zarzutu naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Dla środków pochodzących z funduszy strukturalnych będzie prowadzona odrębna księgowość i sprawozdawczość.

7.3.5.2. Schemat przepływu środków w ramach Programu

Podstawowe elementy systemu przepływu środków w ramach Programu:

- 1) Komisja Europejska wydaje decyzję o zatwierdzeniu pomocy i przyznaniu środków z funduszy strukturalnych (art. 31 ust. 1 rozporządzenia 1260/99/WE);
- 2) po wydaniu decyzji następuje wypłata zaliczki w wysokości 10 % i 6 % środków dla danej pomocy — na rzecz instytucji płatniczej; zaliczka może zostać podzielona na nie więcej niż 2 lata budżetowe, w zależności od dostępności środków budżetowych (art. 32 ust. 2 rozporządzenia 1260/99/WE).

Zaliczka jest przekazywana na rachunki instytucji płatniczej utworzone odpowiednio dla każdego funduszu zaliczanego do grupy funduszy strukturalnych. Instytucja płatnicza dysponuje także drugą grupą rachunków, na których gromadzone są środki na realizację programów operacyjnych.

Po dokonaniu przez Ministra Finansów podziału środków na poszczególne programy środki z rachunku prowadzonego dla danego funduszu są przekazywane na odpowiedni rachunek prowadzony dla danego programu. Prowadzenie rachunków, na których są gromadzone środki na realizację programów operacyjnych, jest niezbędne ze względu na obowiązek przedstawienia przez instytucję płatniczą rozliczeń Komisji Europejskiej także w podziale na poszczególne programy operacyjne. Czas dokonywania operacji na tych rachunkach będzie ograniczony do niezbędnego minimum. Rachunki zostaną utworzone na podstawie umowy rachunku bankowego zawartej między Ministrem Finansów a Prezesem Narodowego Banku Polskiego, zgodnie z art. 200 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

Minister Finansów, na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 203 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych w brzmieniu obowiązującym do dnia 29 grudnia 2006 r. na podstawie art. 20 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o finansach

publicznych oraz niektórych innych ustaw, zawartego z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, przekazuje środki z rachunków prowadzonych dla programów odpowiednio na rachunek instytucji zarządzającej. Rachunek ten będzie prowadzony odrębnie od rachunków prowadzonych w celu obsługi środków budżetu państwa. Podstawę prawną utworzenia odrębnych rachunków, na których będą gromadzone środki pochodzące z funduszy strukturalnych, stanowi art. 201 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych w brzmieniu obowiązującym do dnia 29 grudnia 2006 r. na podstawie art. 20 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Środki pochodzące z zaliczki, przekazane na rachunki instytucji zarządzającej, będą wykorzystywane do refundacji wydatków poniesionych przez beneficjentów, w tym instytucję wdrażającą.

Instytucja zarządzająca będzie zawierać umowy z beneficjentami, w tym instytucjami wdrażającymi. W umowie określona zostanie m.in. wartość kontraktu, w tym wielkość środków pochodzących z funduszy strukturalnych w podziale na poszczególne okresy realizacji (przewidywany harmonogram realizacji projektu), a także źródło współfinansowania krajowego, które musi być zapewnione przez podmiot przygotowujący projekt. Zgodnie z art. 203 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych w brzmieniu obowiązującym do dnia 29 grudnia 2006 r. na podstawie art. 20 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, umowa zawarta z beneficjentem może zawierać także szczegółowe warunki wykorzystania i rozliczania przyznanych środków pochodzących z funduszy strukturalnych.

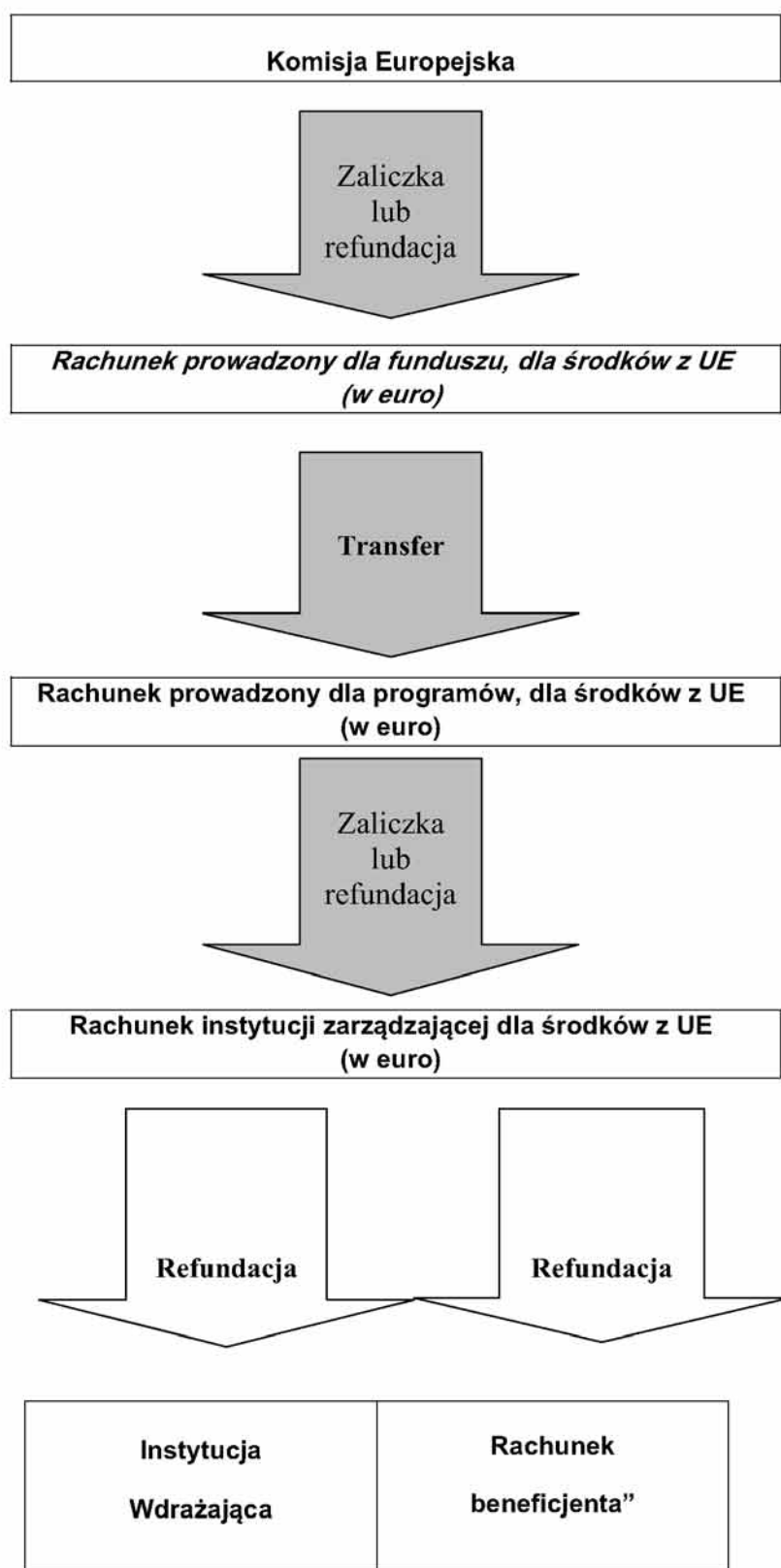
Wypłata na rzecz beneficjenta, w tym instytucji wdrażającej, będzie dokonana z rachunku instytucji zarządzającej. Wypłata następuje na podstawie wniosku o płatność.

Dokonanie płatności między Komisją Europejską a instytucją płatniczą reguluje art. 32 rozporządzenia 1260/99/WE, natomiast sposób poświadczenia wydatków — art. 9 rozporządzenia 438/01/WE.

Rachunki prowadzone są w euro, co pozwala na ograniczenie wysokości ewentualnych strat wynikających z różnic kursów walut. Rozliczenia z Komisją Europejską będą dokonywane w euro, zgodnie z art. 33 rozporządzenia 1260/99/WE.”;

18) w ust. 7.3.5.3. „Planowanie środków na realizację Programu” wykres 1. „Przepływy finansowe z funduszy strukturalnych w ramach Programu” otrzymuje brzmienie:

„Wykres 1. Przepływy finansowe z funduszy strukturalnych w ramach Programu

19) ust. 7.4.2. „Komitet Monitorujący Program” otrzymuje brzmienie:

„7.4.2. Komitet Monitorujący Program

Zgodnie z art. 35 ust. 1 rozporządzenia 1260/99/WE Komitet Monitorujący zostanie powołany przez instytucję zarządzającą Programem, po przeprowadzeniu konsultacji z partnerami społecznymi i gospodarczymi, zgodnie ze stosowaną praktyką i obowiązującymi rozwiązaniami instytucjonalnymi. Partnerzy społeczni i gospodarczy przestrzegają zasady równego udziału kobiet i mężczyzn w Komitecie Monitorującym.

Przedstawiciel instytucji zarządzającej Programem przewodniczy i zapewnia obsługę prac Komitetu Monitorującego (art. 35 ust. 2 rozporządzenia 1260/99/WE).

W skład Komitetu Monitorującego wchodzi:

- 1) przedstawiciele instytucji zarządzającej Programem;
- 2) przedstawiciele instytucji zarządzającej Podstawami Wsparcia Wspólnoty;
- 3) przedstawiciel instytucji płatniczej;
- 4) przedstawiciele właściwych ministrów ze względu na rodzaj działalności objętej Programem;
- 5) przedstawiciele partnerów społecznych i gospodarczych;
- 6) przedstawiciele samorządu terytorialnego;
- 7) przedstawiciele Komisji Europejskiej lub Europejskiego Banku Inwestycyjnego — jako obserwatorzy lub doradcy.

Posiedzenia Komitetu Monitorującego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż dwa razy w roku. Zgodnie z art. 35 ust. 3 rozporządzenia 1260/99/WE Komitet Monitorujący Program zapewnia efektywność i jakość wdrażania Programu.

Do zadań Komitetu Monitorującego należy w szczególności:

- 1) zatwierdzanie Uzupelnienia Programu i jego ewentualnych zmian, z uwzględ-

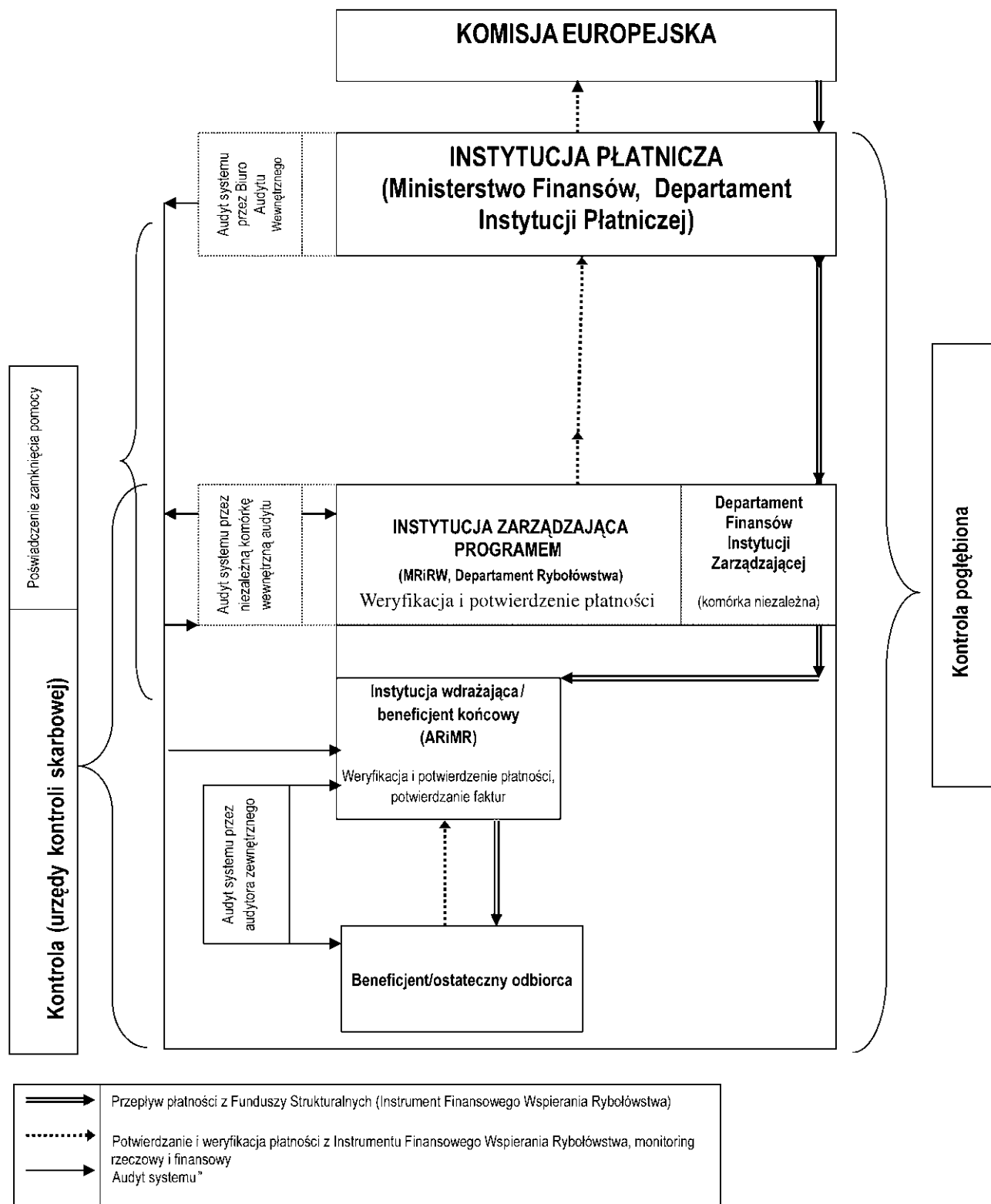
nieniem kryteriów wyboru projektów, wskaźników rzeczowych i finansowych postępu wdrażania, które służą monitorowaniu pomocy;

- 2) rozpatrywanie i zatwierdzanie kryteriów wyboru operacji finansowych w ramach każdego działania realizowanego w ramach Programu;
- 3) rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznych raportów oraz raportu końcowego z wdrożenia Programu przed ich przekazaniem do Komisji Europejskiej;
- 4) ocena postępów w osiągnięciu poszczególnych celów i rezultatów pomocy, w szczególności na podstawie wskaźników określonych w Programie i w Uzupelnieniu Programu dla poszczególnych działań;
- 5) rozpatrywanie i zatwierdzanie wszelkich propozycji zmian decyzji Komisji Europejskiej dotyczących wkładu funduszy strukturalnych;
- 6) przedkładanie instytucji zarządzającej Programem propozycji zmian w zakresie realokacji środków z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa oraz poprawy systemu zarządzania i wdrażania pomocy;
- 7) zatwierdzanie propozycji instytucji zarządzającej Programem wprowadzenia zmian w sposobie zarządzania i wdrażania pomocy;
- 8) koordynowanie promocji Programu.

Komitet Monitorujący może powołać stałe grupy robocze, w szczególności do działań o charakterze horyzontalnym, a także korzystać z opinii niezależnych ekspertów. Komitet Monitorujący zostanie powołany przez instytucję zarządzającą Programem. Komitet Monitorujący Program przyjmie większością głosów tryb pracy, którego projekt przygotowuje właściwy minister (art. 35 ust. 2 rozporządzenia 1260/99/WE).”;

- 20) w ust. 7.7.2. „Informacja i promocja” wykres 2. „Schemat zarządzania finansowego i kontroli wydatków z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa w ramach Programu” otrzymuje brzmienie:

„Wykres 2. Schemat uproszczony zarządzania finansowego i kontroli wydatków z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa w ramach Programu

21) użyte w załączniku do rozporządzenia w różnej liczbie i przypadku wyrazy:

- a) „beneficjent” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami „beneficjent/odbiorca ostateczny”,
- b) „instytucja wdrażająca” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami

zami „instytucja wdrażająca/beneficjent końcowy”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: w z. *K. Plocke*